Naziv istraživanja: Učenje; navike, organizacija i stavovi

Provoditelj: OŠ "Ljudevit Gaj"

Godina provedbe: 2021

Kratki sadržaj:
Promišljanje o osobnim strategijama u učenju i upravljanjem informacijama, upravljanje svojim učenjem, upravljanje emocijama i motivacijom za učenje te stvaranje okruženja za učinkovitim učenjem.

Istraživanje provedeno među:
Učenicima
Financijski podržano od:
/
Ciljevi istraživanja:
Utvrditi organizaciju, navike i stavove učenika u procesu stjecanja školskih znanja s ciljem razvoja kompetencija za osobni uspjeh i zadovoljstvo u cjeloživotnom učenju.
Metode istraživanja:
anonimni anketni upitnika
Uzorak:
24 učenika V. razreda
Rezultati istraživanja:
Istraživanje je provedeno u listopadu 2021. godine s ciljem utvrđivanja organizacije, navika i stavova 24 učenika petog razreda osnovne škole.

Rezultati pokazuju da samo petina učenika (21%) voli uvijek učiti, 58% ih voli učiti ponekad, a 21% rijetko. To su svakako zabrinjavajući podaci obzirom na činjenicu da je pred njima još dug put formalnog, školskog obrazovanja do stjecanja prvih profesionalnih kvalifikacija, a uz to trebamo biti svjesni i zahtjeva za cjeloživotnim učenjem u kasnijem osobnom i profesionalnom razvoju.

Svi učenici imaju kod kuće solidne materijalno tehničke uvijete za učenje i oni nisu prepreka za ostvarivanje zadovoljavajućih školskih postignuća. Većina ih tijekom učenja uvijek ili uglavnom boravi sama u prostoriji u kojoj uče, ali se postavlja pitanje izazova koji ih okružuju: mobiteli, računalne igrice i druge aktivnosti koje odvlače pozornost jer se 54% djece izjašnjava da „im uvijek ili ponekad treba puno vremena od trenutka kada odluče učiti do trenutka kada stvarno počnu učiti“ pa se ta vremenska razlika može smatrati i izgubljenim vremenom.

Svakodnevno uči samo nešto više od trećine učenika (38%) što može značiti da uče samo kada imaju nove sadržaje te da gotovo polovina učenika da još uvijek nije razvila naviku ponavljanja i ususta vljivanja ranije stečenih znanja. Dobro je prisjetiti se stare latinske izreke da je „Ponavljanje majka znanja“. Proces zaboravljanja je zbog usvajanja novih znanja i „blijeđenja“ ranije usvojenih znanja kontinuiran i vrlo brz. (Ebbinghausova krivulja zaboravljanja utvrđuje da se za 1 dan može u određenim uvjetima zaboraviti i do 66% naučenog gradiva.)

(75%) učenika uči uvijek ili uglavnom samo onda kada je najavljena usmena ili pisana provjera znanja što pa se može reći da ih većina uči „kampanjski“. Isto toliko ih uči samo radi (dobre) ocjene pa ostaje upitna zdrava motivacija za „Učenje za život“.

Iako njih 71% kažu da „uvijek“, a 29% da „ponekad“ aktivno prate nastavu samo polovina ih „uvijek“ razmišlja o odgovoru na pitanja koja su postavljena drugom učeniku, a polovina „ponekad“. Budući da je u razrednom odjelu 24 učenika vrlo je velika vjerojatnost da neće baš svi biti u prilici svaki sat biti prozvani dati odgovor to može imati za posljedicu da ukoliko im je to redovit obrazac ponašanja budu samo fizički prisutni u razredu i da se nedovoljno misaono angažiraju.

Moguće je i kod kuće s djecom vježbati tehniku aktivnog slušanja. Iznenađuje činjenica da više od 1/3 (38%) učenika ne pita uvijek učitelje kada im nešto nije jasno, a njih 25% samo ponekad traži pomoć od članova obitelji.

Dobro je što gotovo svi roditelji pohvale dijete za dobre ocjene i postignut uspjeh, ali je dobro je pohvaliti i za trud kada uspjeh izostane jer uspjeh nikada ne dolazi bez truda. Polovina roditelja uvijek, a polovina ponekad nagrađuje svoje dijete za postignut uspjeh. Osobno, nisam pristalica materijalnih nagrada. Nagrada može biti i simbolična da bi se odalo djetetu priznanje za trud i tako ga motiviralo za dalji rad jer gotovo polovinu (46%) učenika roditelji moraju „tjerati“ na učenje.

71% djece kaže da ih dobre ocjene potiču na učenje, ali ih 79% kaže da ih loše ocjene još više potiču na učenje. Trećina učenika se rijetko u učenju služi dodatnom neobveznom literaturom, a 79% ih se rijetko (osim lektire) koristi i fondom školske knjižnice; enciklopedijama, leksikonima, znanstveno-popularni časopisima… Radije se koriste internetom što u ovoj dobi može biti i određeni rizik od neprovjerenih sadržaja sumnjive vrijednosti i vjerodostojnosti. Još je prošlogodišnje istraživanje u ovoj skupini učenika pokazalo da gotovo petina roditelja uopće ili uglavnom ne prate korištenje interneta svoje djece, a 48% ih ne razgovaraju s djecom o internetskim sadržajima koje su gledali.

Dobra je okolnost što na javnim medijima postoje brojne provjerene dokumentarne i informativne emisije koje djeca rado prate i što im olakšava učenje. Uz to su i brojni virtualni sadržaji koji su posebno pripremljeni za školsko učenje; kvizovi, učilice i drugo.

Samo 38% učenika je naučilo kako povezivati nastavne sadržaje iz različitih nastavnih predmeta. 38% ih to čini povremeno, a čak četvrtina rijetko ili nikada što im može biti veliki teret u učenju s razumijevanjem. Iako su uključeni u brojne izvannastavne i izvanškolske aktivnosti gotovo svi učenici kažu da imaju dovoljno vremena za učenje; 54% ih svakodnevno potroši više vremena za učenje, 29 % povremeno, a 17% rijetko. Treba biti svjestan činjenice da se u petom razredu osnovne škole proširuje broj nastavnih predmeta, a time i opseg gradiva kojega treba naučiti.

Iznenađuje podatak da 30% učenika samo ponekad razgovara s roditeljima o svakodnevnim aktivnostima u školi.

Temeljem dobivenih rezultata ove ankete održana je pedagoška radionica s ciljem podizanja motivacije učenika za unaprjeđivanje osobne kvalitete učenja: promišljanje o osobnim strategijama u učenju i upravljanjem informacijama, upravljanje svojim učenjem, upravljanje emocijama i motivacijom za učenje te stvaranje okruženja za učinkovitim učenjem.

Učenici su dobili okvir za praćenje svojih dnevnih aktivnosti tijekom jednog tjedna svakog dana; ciljanim praćenjem i bilježenjem određenih aktivnosti dobili su egzaktne podatke o utrošenosti vremena na korištenje virtualnih medija, učenje, pisanje zadaća i općenito posvećenosti školskim obvezama, igru s prijateljima, druženje s članovima obitelji, pomoći u kući, bavljenje sportom, spavanjem i dr.

Dobili su naputke i podsjetnik kako čitati s razumijevanjem da bi bili učinkovitiji u procesu učenja.

Korištena literatura tijekom istraživanja i reference u kojima su rezultati objavljeni:

Sada, kada su stvoreni epidemiološki uvjeti pedagoginja će s istim sadržajima i dobivenim informacijama upoznati i roditelje učenika na roditeljskom sastanku kao bi svojoj djeci mogli pružiti konkretnu potporu u procesu učenja.